

014

TEL-AVIV UNIVERSITY

LAW REVIEW

Norman Lamm

In Honor of Prof. Aaron Kirschenbaum

Vol. 21, No. 1

October 1997

RAMOT PUBLISHING Co.

לכבודו של פרופסור אהרן קירשנבאום

פרופסור קירשנבאום הינו אחד מיחידיי-הסגולה שקנה לו שם טוב בכמה "עולמות" שלא תמיד משיקים זה לזה. קוראי "עיוני משפט" ו"דיני ישראל" מכירים את שמו כבר סמכא ובר-הכי מן המעולים במקצוע המשפט העברי. בראשית דרכו האקדמית ינק פרופסור קירשנבאום משני מקורות מרכזיים: האחד, הרקע התלמודי המסורתי שקנה לו כ"מתמיד" בשיבות מסורתיות ובמוסדות יהודיים אחרים בארצות-הברית; והאחר, המשפט הרומי שלמד באוניברסיטת קולומביה, שם הוכתר בתואר דוקטור.

דרך חינוכו הובילה אותו דרך הטבע לפרוודור של המשפט ההשוואתי, ומשם לטרקלין של המשפט העברי. הפרסומים שלו בעברית ובאנגלית, הן בכתבי-עת, הן בספרים, זכו בהכרה ובהוקרה אצל המומחים במקצוע. היקף הנושאים למחקריו כולל: ההרשעה העצמית; שליחות לדבר עבירה; הענישה במשפט העברי הפלילי; המשך ותמורה במשפט העברי; בעיית "החוק הטבעי" בהלכה; ריבית; ניתוח המושגים "לפנים משורת הדין", "מפני דרכי שלום", "דיני שמים" וכולי; ועוד כהנה וכהנה.

אבל מעבר לקריירה האקדמית הפורייה שלו, חונן פרופסור קירשנבאום במידות אישיות נעלות. אני מכיר אותו ארבעים שנה כמעט, ולא פגשתי איש שתהיה לו איזושהי הקפדה או תרעומת או ביקורת אישית עליו. חוט של חן משוך על האדם הזה, והליכותיו הנעימות רכשו לו כבוד ואמון אצל מוריו, עמיתיו ותלמידיו.

אני מנצל הזדמנות זו להוסיף את ברכתי האישית לו, לרעייתו ולמשפחתו. "עוז וחדווה במקומו" - רגשות מעורבים פקדוני כשנודע לי שהמשפחה החליטה לעלות לישראל. שמחה, כמובן, להם ולעם היהודי במדינת-ישראל, אבל גם דאגה לקהילה היהודית בארצות-הברית, שאינה עשירה מדי במלומדים המשלבים תורה ומדע בכלל

והבקיאים במשפט עברי בפרט. עמדתי בקשר איתו במשך כל השנים, ואף שיתפנו-פעולה במחקר, וביוזמתו-הוא הוצאנו לאור מאמר בראשית כהונתי בישיבה אוניברסיטה. כמה פעמים הזמנו אותו להרצות בבית-הספר למשפטים ע"ש קרדוזו שליד ישיבה אוניברסיטה, והרצאותיו התקבלו בהערכה רבה. פרופסור קירשנבאום שימש לי אישית מקור של עצות טובות ומועילות לבעיות חמורות שהן מנת-חלקו של נשיא אוניברסיטה בזמננו.

מי שעובד באוניברסיטה לשם פרנסה, הפרישה לגמלאות היא סוף-פסוק לקריירה שלו. אבל מי שלומד "לשמה", לאהבת החוכמה, הגמלאות אינן אלא המשך עבודתו בתנאים אחרים. אין לי ספק שבשלב החדש שלו, כשהוא משוחרר מהטרדות האקדמיות השוטפות, ימשיך פרופסור קירשנבאום להעשיר את עולם המחקר אף יותר מאשר עד הנה.

חז"ל אמרו: "אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו." (בבלי, בבא בתרא, דף י' ע"ב). אשרי פרופסור קירשנבאום ואשרי כל החורשים בשדה המחקר, שבוא יבואו עד זקנה ועד שיבה, בבריאות הגוף והנפש ובמרץ נוסף - ותלמודם בידם.

נחום לאם

נשיא ופרופסור לפילוסופיה
ישיבה אוניברסיטה, ניו-יורק

רשימת פרסומים של פרופסור קירשנבאום

ספר

ההרשעה העצמית במשפט העברי: ההודאה הפלילית וההפללה העצמית בהלכה היהודית (הוצאת מאגנס, ירושלים) (נתקבל לפרסום).

מאמרים

- א. (עורך) דיני ישראל - שנתון לחקר המשפט העברי בעבר ובהווה, כרכים ג-יח (תשל"ב-תשנ"ו).
- ב. "הכלל 'אין אדם משים עצמו רשע' בהלכות בני נח" דיני ישראל ב (תשל"א-1970) 71-82.
- ג. "הכלל Nemo Turpitudinem Suam Allegens Auditur - מחקר השוואתי" דיני ישראל ג (תשל"ב-1972) 97-113.
- ד. "ההודאה הפלילית במשפט העברי: ניתוח היסטורי" דברי הקונגרס העולמי החמישי למדעי היהדות ג (1972) 305-313.
- ה. "עיונים בשליחות לדבר עבירה" (חלק 1) דיני ישראל ד (תשל"ג-1973) 55-89. (חלק 2) שנתון המשפט העברי א (תשל"ד-1974) 219-230.